

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0410U003758

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2010

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Башта Олена Валентинівна

2. Bashta Elena Valentynivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-05-2010

Спеціальність за освітою: 7.070504

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: 03041, м. Київ-41, вул. Героїв Оборони, 15

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: 03041, м. Київ-41, вул. Героїв Оборони, 15

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет міністрів

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.29

Тема дисертації:

1. Мікобіота колосу озимої пшениці в Лісостепу України, її антибіотичні та токсигенні властивості
2. Mycobiota of winter wheat in Forest-steppe zone of Ukraine, its antibiotic and toxic properties

Реферат:

1. Робота присвячена вивченню мікобіоти колосу озимої пшениці в Лісостепу України. Встановлено, що домінуючими видами мікобіоти є види родів *Fusarium*, *Bipolaris*, *Alternaria*, *Aspergillus*. Відмічено різницю утворення вторинних метаболітів на різних фазах вегетації озимої пшениці, встановлено залежність накопичення антибіотиків, мікотоксинів, стимуляторів росту рослин від впливу агрокліматичних умов. Уперше в досліджах *in vitro* виявлено антагоністичну активність окремих видів токсиногенних мікроміцетів колосу озимої пшениці щодо збудника твердої сажки цієї культури *Tilletia caries* (DC.) Tul. Вперше встановлено, що мікотоксини домінуючих видів грибів, ізольованих з колосу озимої пшениці виявляють вибірково антибіотичну активність щодо ціанобактерій, впливаючи на їх фотосинтезуючі пігментні системи. Результати досліджень антибіотичних та токсичних властивостей популяцій мікроорганізмів колосу озимої пшениці дозволили виявити серед грибів і бактерій продуцентів біологічно активних речовин, які можуть

бути використані як біологічний контроль поширення фітопатогенних мікроорганізмів – збудників хвороб грибної етіології озимої пшениці, а також процесів детоксикації рослинної сировини, забрудненої мікотоксинами. Одержаний в результаті визначення антибіотичних властивостей нетоксичний штам *Fusarium sambucinum* 139 ввійшов до складу препарату грибного походження, який затверджений Державним науково-дослідним контрольним інститутом ветеринарних препаратів та кормових добавок в якості лікарського засобу.

2. Thesis includes results of winter wheat mycobiota studying in Forest-steppe zone of Ukraine. Species of genera *Fusarium*, *Bipolaris*, *Alternaria*, *Aspergillus* were found dominant in ear winter wheat mycobiota. The difference of secondary metabolites production during vegetation of winter wheat was marked. Dependence of antibiotics, mycotoxins, plant growth stimulators accumulation was found from meteorological conditions. Antagonistic activity of certain toxigenic species of winter wheat micromycetes from the agent of bunt smut *Tilletia caries* (DC.) Tul was detected under in vitro conditions. The first time a selective antibiotic activity of mycotoxins was defined in dominant fungi isolated from winter wheat ear to cyanobacteria. The influence on their photosynthesize pigment systems was showed. Studying of antibiotic and toxic properties of populations of winter wheat ear microorganisms discovered producers of biological active substances, which can be applied for biological control of winter wheat fungal pathogens and for detoxification of plant substrates contaminated by mycotoxin. Non-toxic strain of *Fusarium sambucinum* 139 was used for fungal preparation confirmed by State scientific-research control institute of veterinary preparations and fodder premixes as medicine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Світлана Миколаївна

2. Harchenko Svetlana Mykolayovna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.24

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крючкова Лариса Олексіївна

2. Крючкова Лариса Олексіївна

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яринчин Андрій Миколайович

2. Яринчин Андрій Миколайович

Кваліфікація: к.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кирик Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кирик Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.